

Folkmarský školáčik

Časopis ZŠ s MŠ, Veľký Folkmar 328 Číslo 2 Ročník 1

*"Aj malá škola dokáže
vychovať veľkých ľudí."*

Adresa redakcie: Základná škola s materskou školou Veľký Folkmar 328,
055 51 Veľký Folkmar

Webová stránka: <http://www.velkyfolkmar.sk/obec-2/zakladna-skola-s-materskou-skolou/>

OBSAH

Editoriál	2
Školské ovocie	3
Klub detí	3
MŠ	4 - 5
Florbal	6
Dražba dreva	7
Krajské kolo – stolný tenis	7
Nočný pochod	8
Exkurzia v Solivare	8
Mikuláš	9
Vianočná burza	10 – 11
Návšteva anglickej lektorky	12
Jasličková pobožnosť	13
Interview	13 - 14
Zahrajme a vyskúšajme sa	14 - 15
Čo nás čaká najbližšie	16

Ela Bencková 9.tr.

Editoriál

Milí čitatelia, začiatkom nového kalendárneho roka sa Vám dostáva do rúk ďalšie číslo nášho školského časopisu. Dočítate sa v ňom, čo všetko sa udialo v našej škole od čias, keď ste si prečítali prvého Folkmarského školáčika. Odvtedy sme okrem učenia aj súťažili, vyhrávali, tvorili, športovali, báli sa, nacvičovali, vyrábali a zabávali sa. Pripomenieme si najkrajšie sviatky v roku, a preto Vám prajem, aby pre Vás Vianoce neostali len trojdňovou a prázdninovou záležitosťou, ale aby Vás radostný duch Vianoc sprevádzal po celý rok 2018. Príjemné čítanie.

(Práca žiakov 7. a 8. ročníka)

Školské ovocie

Viete, že ovocie a zelenina má veľa vitamínov, minerálnych látok, farbív a vláknin, ktoré zlepšujú našu kondíciu, posilňujú náš imunitný systém a sú výborným zdrojom prírodnej energie? S cieľom podporiť spotrebu ovocia a zeleniny u detí v predškolskom a školskom veku sme sa od začiatku školského roka 2017/2018 zapojili do programu „Školské ovocie“. Deti majú možnosť pochutiť si na čerstvom ovocí, chutnej šťave z čerstvého ovocia a zeleniny. Ide o dotovaný predaj v materských a základných školách, vyplýva z Nariadenia vlády SR č. 341/2009 o poskytovaní pomoci na podporu spotreby ovocia a zeleniny pre deti v materských školách a pre žiakov v základných školách z 19. augusta 2009.

Výtvarné práce žiakov 1. a 2. ročníka (Janka, Tereška, Stelka, Martinko, Tamarka)

Klub detí

Riaditeľka školy vyslovuje poďakovanie všetkým sympatizantom školy, ktorí sponzorsky prispeli na vybavenie KLUBU DETÍ.

Srdečne ďakujeme Ing. V. Mrázovi, Ing. I. Petkáčovi, P. Jenčíkovi /SooF – Krompachy/, SEZ Krompachy, I. Ščurkovej /MAVE s.r.o/ a L. Jurčovi.

Materská škola

Pestrá dáma, jeseň milá
s nami sa už rozlúčila.
Úrodu sme pozbierali,
plný košík sme jej mali.
Slivky, hrušky, jablká,
na koláčiky ponúkla.
Kompóty a sladké šťavy,
aby sme vždy boli zdraví.
Ďakujeme za tie dary,
nech sa tak aj o rok darí.
A po lete prídi zas,
vtedy je tvoj vlády čas.

Kapusta

Život našich predkov bol ťažký, ale aj nesmierne bohatý na tradície. S našimi deťmi v MŠ sme si v predvianočnom období niektoré z nich pripomenuli. Tlačenie kapusty bolo v mnohých rodinách samozrejmosťou. Vravelo sa, že kto má kapustu a zemiaky, ten nebude hladný. Deti si vyskúšali ako sa kapusta tlačí a čo k tomu potrebujeme.

Ondrej

Ondreju, Ondreju, olovo na tebe leju, žeby si mi dal znak, koho za chlopa budzem mac... Na deň svätého Ondreja sa začínal cyklus zimných obradov, ktorý trval až do Nového roka. Tento deň asi najviac očakávali slobodné dievky. V predvečer Ondreja sa stretávali a čarovali. Vo vode varili halušky s lístočkami, na ktorých boli mená mládenčov. Cez veľký kľúč vliali do studenej vody olovo a podľa tvaru olova si predstavovali nastávajúceho.

Lucia

Od Lucie do Vianoc, každá noc má svoju moc... V predvianočnom období bol deň svätej Lucie považovaný za najvýznamnejší zo stridžích dní. Pre ženy platil zákaz šiť, vyšívať, priať. Vraj preto, lebo svätá Lucia bola patrónkou krajčírov. Na deň Lucie mali ožívať magické bytosti, škodiace ľuďom aj dobytku, na križných cestách sa mali schádzať a tancovať strigy. Ľudia jedli cesnak a dávali ho aj dobytku, aby ich ochránil pred bosorkami. Cesnakom sa robili krížiky na dverách, oknách. Po domoch chodili bielo odeté dievky a vymetali kúty, pece.

Stôl štedrosti a hojnosti a vianočné zvyky

Okolo štedrovečerného stola sa zišli všetci členovia rodiny, pekne umytí a vo sviatočných šatách. Na vianočnom stole museli byť všetky roľnícke produkty, ktoré mali zabezpečiť v budúcom roku hojnú úrodu. Gazdiné nesmeli vstávať od stola, preto boli všetky jedlá na stôl položené naraz. Okolo ňôh stola sa uviazala reťaz, aby bola rodina súdržná. Všetci sa pred jedlom pomodlili a po spoločnom prípitku sa večeralo. Gazdiná urobila medom krížik na čelo každému, aby ho ochránil od zlého. Jedli sa jedlá z kyslej kapusty, šošovice, hríbov, rybacia polievka s chlebom.

O polnoci šla rodina na polnočnú omšu.

Susedia, koledníci a známi nezabudli vinšovať. Chodilo sa z domu do domu a aj pri návšteve príbuzných sa vošlo s vinšom. Tak aj my vám čítajúcim tieto riadky vinšujeme:

*A ja vám vinšujem
na tú svätú Viliju,
žeby vám dal Pánboh
v šťastí, v zdraví
lepších rokov dožiť' a prežiť'
ako ste sa dožili a prežili.*

*Raduj sa, vesel' sa
betlehemská chasa,
Pánboh nám požehnal
nového juhása,
čo nám bude ovce pásti
aj kozičky jalové,
dáme mu krpčence
aj bačkory nové.*

Florbal

Florbalový ošiaľ odštartovali zápasy dievčat v Gelnici. Svedomitá príprava nás stavala do roly favoritov. Sebavedomie neočakávane klesalo pri pohľadoch na výstroje súperiek. S malou dušičkou sme nastupovali na náš prvý zápas. Až na ihrisku dievky pochopili, kto tu je pánom. Žiadny brankársky oblek či dresy nenahradia kvalitu v nohách, rukách a najmä v hlavách. Prvému súperovi sme hneď naložili 9 gólov. V nasadenom trende sme pokračovali aj proti Prakovciam a suverénne sme znova vyhrali. Až v stretnutí o postup do finále narazila kosa na kameň. Začiatok ako zo zlého sna nám pripravili dievčatá zo Smolníka, keď po našich nepremených tuctovkách z ničoho nič strelili gól. Dlhो pretrvávajúci nepriaznivý stav len prehľboval našu nemohúcnosť pri zakončení. Avšak po vyrovnávajúcom góle sa zobudilo aj publikum a celá hala bola zrazu naša. Zlepeným druhým gólom sa zdalo, že už máme postup vo vrecku, ale húževnatý súper hrýzol, až nás pohrýzol. Bolo 2:2 a išlo sa do predĺženia. Prvý nájazd zvládli obe aktérky úspešne. V druhom súperka zaváhala, a preto v treťom stačilo trafiť. To sa však nestalo. Ale v bráne ešte zaúradovala Frantá a bolo vymaľované. Ošiaľ, aký sme dokázali spôsobiť v hale, by nám mohol závidieť ne jeden reprezentačný tím. Žiadne hlasivky neoddychovali. Všetci kričali, jojali, vrešali, len rozhodca s pokojom Angličana oznámil koniec zápasu s kladným výsledkom pre Folkmar. Finále s Gelnicou už bolo náročnejšie ako náročné a aj keď sme súpera potrápili, vyhrať sa nám nepodarilo. Objektívne svojimi výkonmi aj predvedenou hrou si Gelnica víťazstvo zaslúžila, preto nám už ani neprekážalo, že sme vo finále neuspeli. Našími hrdinkami sa stali Františka, Soňa a Soňa, Ela, Paula, Slávka, Dominika, Natália, Lenka. Blahoželáme.

Florbalové turné pokračovalo v Prakovciach zápasmi najstarších žiakov základných škôl. Našich sedem statočných šermovalo s hokejkami ako Zoro pomstiteľ najprv so Smolníkom. Chvíľková nepozornosť na konci stretnutia rozhodla o delbe bodov pre oba celky. Škoda oplakávania zahodených šancí, keď nasledujúcim súperom boli agilní Gelníčanovia z gymnázia. Až po tomto zápase sme pochopili, že nie je dôležitý ani začiatok, ani priebeh, ale koniec naháňačky pri získavaní bodov. Kto sa smeje naposledy, ten vyhral a to v pomere 3:2. Nebyť tohto nešťastného výsledku mali by sme už isté minimálne 3. miesto, keďže v poslednom meraní síl s margecianskymi chlapcami súper nedokázal reagovať na našu famóznou hru a prehral 5:0. Ťažko hľadať chyby v našej hre, keď konštelácia hviezd nám dnes nepriala. To nič, veď zostava na čele s brankárom Dávidom a hráčmi Šimonom, Samčom, Aďom, Oliverom a dvomi Martinmi môže hrať aj o rok. Skúsenejší, múdrejší, florbalovejší a hádam aj s úspešnejší v roku 2018. Vidíme sa.

Dražba dreva

24. novembra sa naši ôsmaci zúčastnili exkurzie - dražby dreva v priemyselnom parku v Jaklovciach, ktorú zorganizovali Obecné lesy Veľký Folkmar v spolupráci s Mestskými lesmi z Krompách, Spišských Vlachov a Sabinova. Žiaci mali možnosť vidieť špecifický spôsob predaja dreva - cenných sortimentov, o ktoré počas dražby prejavilo záujem viac ako 20 spracovateľských firiem. Okrem domácich spracovateľov prišli formou dražby nakupovať aj významné európske spracovateľské firmy z Nemecka, Rakúska, Čiech, Maďarska, Rumunska a Poľska. Najdrahší vydražený sortiment bol javor horský v cene 1211,- eur za 1m3, ktorý vydražila firma zo Slovenska a použije ho na výrobu hudobných nástrojov. Žiaci sa dozvedeli informácie o využití vzácnej drevnej suroviny, tiež zaujímavosti o našich hospodársky významných drevinách, vyskúšali si spôsob merania dreva a získali ďalšie zaujímavé informácie o význame lesa a lesnom hospodárstve. Vyrastajú v okrese Gelnica, ktorý svojou viac ako 74 % lesnatosťou je radený na prvé miesto v rámci Slovenskej republiky. Ďakujeme Ing. Michalovi Tomčíkovi, že umožnil našim žiakom zúčastniť sa tejto veľmi zaujímavej akcie.

Krajské kolo v stolnom tenise

Krajské kolo v Košiciach, to už bola iná káva oproti zápasom v okresnom kole. Stolnotenisové umenie posilnené odhodlaním - presne to sme mali možnosť vidieť na vlastné oči. Dievčatá nesklamali, súperky sme podobne ako pred rokom potrápili a po sympatických výkonoch sme sa s turnajom aj rozlúčili. Nová skúsenosť so silnými súpermi vždy obohatí. Máme však byť na čo hrdí, veď sme už dvojnásobnými víťazkami okresu.

Nočný pochod

"Kto sa bojí, nech nechodí do lesa", hovorí jedno staré príslovie. To však neplatí o našich deťoch! Vyzbrojení baterkami, čelovkami a odhodlaním prežiť sme absolvovali spoločne nočný pochod lesom aj nelesom. Kto sa nebál, sa báť začal (aspoň trochu) a kto sa bál, ten sa bojí ešte teraz. Legenda o strašidelnom "Bakmbakovi" ožila. Spoločne sme strávili príjemný, "neviditeľný" podvečer.

Exkurzia v Solivare

Dňa 30. 11. 2017 sme sa zúčastnili geografickej exkurzie v Prešovskom solivare. V areáli solivaru sme navštívili štyri miestnosti, kde sa niekedy vyrábala soľ. V prvej miestnosti sa nachádzal obrovský drevený gápel, ktorý bol niekedy poháňaný koňmi. V ďalšej časti nás zaujal vstup do bane, v ktorej sa ťažila soľanka. Druhá miestnosť bola zaujímavá tým, že bola celá postavená len z dreva. V ďalšej časti múzea sa niekedy soľanka odparovala a sušila. Odparovala sa na dvoch veľkých panviciach, z ktorých ju pomocou špeciálnych hrablí ťahali muži do sušiarne. V štvrtej a zároveň poslednej miestnosti sa do mechov ukladala odparená a vysušená soľ. Výlet do Prešovského solivaru sa nám veľmi páčil a bol pre nás veľmi poučný. *Ôsmačky*

Mikuláš

Medzi takouto hrbou detí sa nejaké dobré určite nájdu, a preto 6. 12. našu školu už tradične navštívil sv. Mikuláš. Sprevádzal ho anjel a traja čerti. Najväčšiu radosť zo vzácnej návštevy mali deti z materskej školy a žiaci prvého stupňa, aj keď sa niektorí trochu báli čertov. No najväčších neposedníkov neskrotil ani zlý pohľad čerta. Deti sa dozvedeli aj o živote a skutkoch svätého Mikuláša. Kôš bol plný dobrôt, ktoré pomáhal Mikulášovi rozdávať anjelik. Mikulášske balíčky si však deti museli zaslúžiť peknou pesničkou alebo básničkou. Srdečná vďaka, sv. Mikuláš!

Vianočná burza

Dňa 20.12.2017 sa v kultúrnom dome našej obce uskutočnil 1. ročník Vianočnej burzy. Hlávky starších aj mladších žiakov celé týždne zamestnávala myšlienka, aké vianočné dekorácie na burzu pripraviť. O 15.00 hodine bolo všetko nachystané.

Každá trieda si svoj stánok vyzdobila svojimi výrobkami. Burza sa začala slávnostným príhovorom pani riaditeľky Janky Guľovej. Potom sa so svojím programom predstavili detičky z materskej školy. Postupne sa vystriedali s koledami, piesňami, tančekom a básňami žiaci základnej školy so svojimi učiteľmi. Predaj vianočných dekorácií trval do 17. hodiny. Výrobky sa predali veľmi rýchlo, stoly boli raz-dva prázdne a pokladničky plné. Akcia bola úspešná a dúfame, že o rok sa zopakuje zas. *Ósmaci*

Návšteva anglickej lektorky

Vo štvrtok 7. 12. nás navštívila lektorka vzdelávacieho programu EnglishOne. Tretiaci tak mali možnosť zažiť veľmi zábavnú a interaktívnu hodinu angličtiny za pomoci vzdelávacieho portálu EnglishOne. Prostredníctvom prezentácií, didaktických hier a neustálej verbálnej interakcie, ktorá prebiehala výlučne v anglickom jazyku sa žiaci naučili po anglicky pomenovať ďalšie druhy ovocia, ale aj reagovať na otázku: Do you like ... ? Ďakujeme veľmi pekne pani PaedDr. Martine Bakajsa za spjestrenie vyučovania.

A takto si tretiaci precvičujú násobilku.

Lenka Fabriciová 8. tr.

Jasličková pobožnosť

Na sviatok sv. Štefana o 13.30 sme sa zišli v Kostole sv. Michala archanjela vo Veľkom Folkmare, aby sme sa zúčastnili jasličkovej pobožnosti. Deti nám s veľkým nadšením a presvedčivým vystúpením priblížili udalosti narodenia Ježiša spred 2000 rokov. Celé vystúpenie popretkávané piesňami a koledami, zakončené poklonou a eucharistickým požehnaním bolo pre všetkých zúčastnených ďalším krásnym vianočným darčekom. Pán Boh zaplať deťom, pánu farárovi a Evke Bérešovej, ktorí obetovali svoj čas pri nácviu tejto jasličkovej slávnosti.

Ako trávili vianočné sviatky p. farár Jozef Bednárík? Dozviete sa v nasledujúcom interview. Za všetky zvedavé ovečky sa pýtala Františka Petriková a Klára Halcinová.

Ako ste trávili prvé vianočné sviatky v novej farnosti?

Ako každé vianočné sviatky, v pracovnom duchu. Vianoce sú pre kňazov o duchovnej práci, spovedaní, príprave na sviatočné sv. omše a podobne.

Z čoho pozostávala Vaša štedrá večera?

Asi z takých jedál, ako je zvykom aj tu. Na štedrovečernom stole stole nesmú chýbať oblátky s medom a cesnakom, lokša s makom, kapustnica (samozrejme bez klobásy) a ryba so šalátom.

Aké dojmy máte z polnočnej sv. omše?

Každá polnočná sv. omša má svoje čaro už tým, že sa slávi o polnoci, spievajú sa koledy a kostol je sviatočne vyzdobený. Myslím, že každým človekom pohne aj to, keď sa na konci polnočnej sv. omše zhasnú svetlá, ostanú svietiť len stromčeky a jasličky a celý kostol spieva Tichú noc.

Čo ste dostali pod stromček? Ktorý z darčiekov Vás najviac potešil?

Interview

Pre mňa Vianoce nikdy neboli o hmotných darčekom. Nepovažujem ich za najdôležitejšie. Najväčším darčekom je narodený Spasiteľ a trávenie vianočných sviatkov s ľuďmi, ktorých máme radi.

Ako dlho Vám trvala posviacka domov vo Veľkom Folkmari? Koľko domov ste posvätili? Posviacka domov vo Veľkom Folkmari trvala 4 dni a bolo ich dosť veľa.

Mali ste nejaký zábavný zážitok z posviacky domov? Mohli by ste nám ho prezradiť?

Môžem prezradiť len toľko, že sa pri posviacke domov naozaj nikde nevyzúvám, bola by to poriadna fuška. A poriadna fuška to bola aj pre miništrantov, ktorí mi niekedy nestačili.

S kým ste trávili Silvestra?

Silvester som trávil už tradične s veriacimi. Keďže bola nedeľa, tak dopoludnia sv. omšami a pred polnocou sme sa s jaklovskými veriacimi zišli v kostole privítať nový rok adoráciou.

Ako ste oslávili Nový rok?

Nový rok je prikázaným sviatkom, takže tiež sv. omšami, pri ktorých sme vyprosovali požehnanie pre celý nastávajúci rok 2018.

Dávate si nejaké predsavzatia do roku 2018? Čo sa Vám v roku 2017 nepodarilo a čo by ste chceli v roku 2018 zlepšiť?

Predsavzatia si nedávam. To čo sa podarilo a nepodarilo v predošlom roku, je v Božích rukách. Ale ja sa v roku 2018 určite pokúsim zlepšiť svoje tenisové výsledky. ☺

Pán Boh zaplať. Ďakujeme Vám za rozhovor.

ZAHAJME A VYSKÚŠAJME SA

Nájdeš v osemismerovke 15 vybraných slov?

K A B
Ú B Ž G R O I S Ó
Š Ž Č K E Z Z Y G P H É Ú
R V Ú Ý Y M M P P R T Z C A R N R
Ô I Á Ó Ž Y R N I S Z Ú I K J É L S K
Š X C C K Ó J L R Ó Y Ā N Č E D X A W Y T
H Ň Í P R E Z Z Y V A T I A Ď Ā R É Ó R Y L
R V S Y Ō Í Ď Y B N I T Y R G E Ā
U Ā T W Í R T G T G N Ú G T T L Ā
L Ō O R F T T E I L S Y M P S Z M Z X A T Ž A S O
B H P Y X G D T Í K R V Y Ň R B F L V Í E F C Ň T
R M T C W J A Š W O D K Ď U P L W Y S Ā N D H V G
A L Y B O K Č Ž S K R Ā E L T Ď Y Z L I X Ó Z D K F L
S L Z Ň V Y H Ň Ā L T Č K A L X Y A F X N R R Y Ň H J
É M Ď Y S P L G Č L E B P P R V P Z X I Ā Ň M P T C K
R Ď Q J Z T R N B S Y P M Ž Ō Í L T K Ž J P U
L K B P Y G G S Í B Ď L B R I Y T K Š Ō J
L F K M K K C B X Ú D Y Č L Í Č P Ó F G A
D I Ň H Q W V T Č B
Ó Ō Ā Ā Ú M S Š I T M J
Í W T D H R Ď Š R Ž Z Ó R J H O É O J T É
Ď J M V Z É P Ň S V K R Ā P T I X Z N K Ď
U Y Ā O F Ō L Y Ō I Č T B X E Ē R I Ā
I N F Ó R K O P Y T O B I Ó Ú W Č
L Ā J Š Ā B W Q L D G F Y
Ā X O O R I Š Ů H
M E C

VYHŇA, SYČAŤ, SYPAŤ, STRÝC, RYTIER,
KORYTNAČKA, KOPYTO, PYKAŤ, MYSLIEŤ,
HMYZ, KOBYLA, OBYČAJ, PREZŽVAŤ, ZVYK,
VYZÝVAŤ

Vymaľuj

Kreuzworträtsel

Ich wünsche euch im Neuen Jahr:

1.										
2.										
3.										
4.										
5.										
6.										
7.										
8.										
9.										
10.										

1. veniec
2. tulipán
3. soľ
4. lepiť
5. nos
6. život
7. láska
8. čítanie
9. stolička
10. metla

.....

.....

UND

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

1. veľa, 2. vždy, 3. večne, 4. pochvala, 5. jeden,
6. miestnosť, 7. lenivý, 8. uši, 9. listie, 10. tráva

Complete.

1. Sweet bread
2. An animal, that lives in water
3. A tall plant
4. A part of the day, when it is dark
5. White flakes, that fall from the sky in winter
6. You can see it in the night sky
7. Happy, cheerful
8. A very good person
9. A gift

We already look forward to

..... 2018. (Siedmaci)

Priprávuujeme

Lyžiarsky
výcvik

Fašiangový
sprievod

Plavecký
výcvik

FAŠIANGY

2018

ZŠ s MŠ Veľký Folkmar Vás

8.2.2018

srdečné pozýva na

FAŠIANGOVÝ SPRIEVOD

na ktorom sa všetky maškary zídu, celú dedinu obídu a pokiaľ
ich niečím obdarujete, na Vaše zdravie to užijú

Sprievod sa začne o **8.30** pred ZŠ

O 11.00 hod. sa sprievod autobusom presunie do Kojšova

Redakčná rada:

Mgr. Mária Jakubišinová
Mgr. Ján Varga
Mgr. Gabriela Kastelovičová
Osmaci